

4. Hyttikaverit

- tarpojat - samoajat -vaeltajat
- ennakoluulot

Tehtävän tarkoitus on herätellä nuori pohtimaan omia ennakoasenteitaan ja niiden syitä ja seurauksia.

Johtaja kertoo, että osallistujat ovat lähdössä pitkälle yön yli kestäväälle junamatkalle. Jokainen matkustaa yksin ja nukkuu kolmen tuntemattoman kanssa samassa makuuhytissä. Kukin saa itse valita omat hyttikaverinsa muiden matkustajien joukosta (löytyvät myös erillisiltä lapuilta, jotka voidaan levittää kaikkien nähtäväksi):

- ✓ nainen, jolla on itkevä lapsi sylissä
- ✓ kansallisasuun pukeutunut romanimies
- ✓ pitkä hattupäinen nainen, jolla on kaukoputki
- ✓ vanha sokea mies
- ✓ nainen, jolla on rikkinäinen takki ja muovikassi
- ✓ isopartainen tummaihoisen mies
- ✓ jakkupukuun pukeutunut nainen kannettavan tietokoneen kanssa
- ✓ rastatukkainen, rinkan kanssa kulkeva nuori langanlaiha mies
- ✓ muunsukupuolinen, jolla on rikkinäinen takki ja muovikassi
- ✓ huivipäinen nuori nainen
- ✓ keski-ikäinen keikkamies kitaran kanssa
- ✓ vanha nainen, jonka kassista pilkkottaa virkkuutyö
- ✓ japanilainen mies, jolla on sekä digi- että videokamera mukanaan
- ✓ yksin matkustava 9-vuotias lapsi
- ✓ pyörätuolilla liikkuva nuori nainen
- ✓ 14-vuotias tyttö, jolla on lumilauta.

Hyttikaverien valitsemiseen on aikaa 5 minuuttia. Sitten jokainen kertoo muille osallistujille, miksi valitsi juuri valitsemansa 3 henkilöä.

Valintojen jälkeen selviää, että yhden makuuvaunun hajoamisen vuoksi hyttijakoa pitää muuttaa. Kaikki kanssamatkustajat eivät mahdu enää makuuvaunuihin, mutta partiolaisilla on kalliit 1. luokan matkaliput, joten heille on paikka makuuvaunussa. Heidän lisäksi vaunuun mahtuu kuusi muuta matkustajaa. Osallistujat tekevät ryhmänä päätöksen siitä, ketkä kuusi nukkuvat heidän kanssaan makuuvaunussa ja ketkä siirtyvät yöksi istumapaikoille. Yksimielisen ryhmäpäätöksen tekoon on aikaa 15 minuuttia.

Harjoitus puretaan käymällä läpi kaikkien yksilövalinnat. Purun aikana johtajan tehtävä on muistuttaa, ettei tässä tehtävässä ole oikeita tai vääriä vastauksia. Osallistujat kertovat, millä perusteella he tekivät valinnat.

- Oliko matkustajissa sellaisia, joita kukaan ei missään nimessä olisi valinnut
- Oliko joku, jota kukaan ei valinnut?
- Millaisia oletuksia matkustajista tehtiin?
- Oliko joku matkustajista pelottava?
- Voisiko olla niin, että pelottavuuden sijasta tämä ihminen onkin ihan toisenlainen kuin ajattelitte?
- Olivatko ryhmien päätökset yksimielisiä vai seurasiko valinnoista erimielisyyksiä?
- Miltä tuntui jättää osa matkustajista ilman makuupaikkaa, kun itse oli oikeutettu siihen?
- Keksikö kukaan luopua omasta etuoikeudestaan, jotta joku muu saisi makuupaikan?